

Xikhongelo ni ku Titsona Swakudya – Mfambo wa Mpfuxelelo ya Vukwetsimi

Matsalwa: Yoel 2: 12-17

Nxumayelo leyi yi kombisa leswaku mpfuxelelo ya vukwetsimi yi ta hi le ka Yehova (Hosi) yi ri nhlamulo ya xikhongelo le'xinene ni ku titsona swakudya le'swi endliwaka hi vanhu va Xikwembu. Leswi swi fanele ku pfuxa va Nazareno e Africa hikwayo leswaku va swi teka hi ku chivirika swi ri ndzwhalo wa hina leswaku hi nghena e ka xikhongelo le'xikulu le'xi vonakalaka ni ku tinyiketa e ku titsona swakudya.

Languta: Muxumayeli o fanele ku kurisa mhaka le'yi nga ka tindzime leti kukotisa xingheniso xa ndzimana leyi.

Xingheniso:

A ntungu wa tindongwe (tindiyi-humbi) le'to tala swinene ni ku oma lo'kukulu ka misava a swi hahlurisile miti ya Yerusalem ni Yuda. Muprofeta Yoel o vonile xihala lexi e tikweni tani hi xikombiso xa ku le'ri chavisaka ra Hosi (Yoel 2:31). E xikarhi ka maxangu lawa hikwawo yena o vitana hikwavo leswaku va hundzuka: la'vamtswha ni la'va khale (1:2-3), swidakwa, varimi (1:11) ni vaprista (1:13). Tindiyi tivuriwa tani hi loko ti ri tlhari ra Hosi, le'ti rhangaka ti phumisa siku le'ri nga laha Israel a nga ta avanyisiwa kona hikwalaho ka ku nga pfumeri ka yena ni swadyoho swa yena. Xikwembu xi tshembisile hikwalaho ka vaprofeta leswaku ku pfuxiwa ni makateko swi ta landzela ku avanyisiwa loku ka Israel loko yena a hundzuka hi ku tshembeka.

1. Xidyoho hi Minkarhi Hikwayo xi Tisa ku Avanyisiwa

- a. Vanhu va Yuda a va fularhele Xikwembu xa vona:
  - 1) Xikwembu xi va vitana leswaku va tlhelela ka Xona (2:12, 13).
  - 2) A va khomiwile hi vurhongo, va nga languteri vutomi bya vona bya moya (1:3).
  - 3) Vona a va rhangisile ku navela ka vona e mahlweni ka mimoya ya swivumbeko swa vona.
    - a) Vona a va vuriwa "swidakwa" ni "vanwi va vinya" (1:3).
    - b) Ku tsaka ku tile e mahlweni ka ku tinyiketa e ka Xikwembu xa vona.
- b. Xikwembu xi tisile ku avanyisa e henlha ka Yuda na Yerusalem hikwalaho ka ku nga tshembeki ka vona:
  - 1) Hosi yi va rhemelile nyimpi ya tindiyi (tindongwe) leswaku ti hahlula tiko (2:11).
  - 2) Swakudya swa vona hikwaswo a swi hangalisiwa swi nga ha vi kona (1:16, 17).
  - 3) Mahleko ni ku tsaka lo'ku humaka e Ndlwini ya Hosi (Yehova) a ku wutliwile (1:16).
  - 4) Mati la'ma nwiwaka a ma pswhile (1:20.)
- c. Ku avanyisiwa hi minkarhi hikwayo ku landzela xidyoho:
  - 1) Milawu ya Testamente ya Khale yak u katekisa ni ku rhukana (Deuteronoma 11:26-28).
  - 2) Milawu ya Testamente Le'yintswaha ya Xidyoho ni Rifu (VaRoma 6:23).

- d. Swikombiso swa sweswi swa Xidyoho ni ku Avanyisiwa:
  - 1) Swikombiso swa swivoniso swa ku avanyisa ka vukwembu e ka vanhu va kereke.
  - 2) Swikombiso swa swidyoho le'swa swa kumekaka e ka vanhu va kereke.
(Murisi o fanele ku hlamusela xidyoho handle ka ku kheta swikombiso swa vanhu va ri voxo hi mayimela ya vona).
  - 3) Ku pfumaleka ka ku dzunisiwa ka Xikwembu e kerekeni.
- e. Ku tshinya khombo le'ri nga humeleshaka loko xidyoho xi nga rhundzuvuriwi hi ndlela le'yinene.

2. Ku Vitaneriwa e ku Hundzukeni hikwalaho ka Xikhongelo ni ku Titsona Swakudya (2:12-17)

- a. Ku hundzuka hi Ntlawa wa Vanhu:
  - 1) Vuyani ka mina hi timbilu ta n'wina hikwato (2:12, 13).
  - 2) Ku hundzuka ku fanele ku va lo'ko tshembeka ka le ndzeni ku nga ri ka le handle. "Handzulani timbilu ta n'wina, ti nga ri tinguva" (2:13).
    - a) Murisi o fanele ku nyika swikombiso le'swi twisisekaka swa ku hundzuka ka le handle a va a kombisa tani hi laha ndzimana leyi yi solaka ha kona rixaka leri ra ku hundzuka.
- b. Xikhongelo hi Vunyingi bya Vanhu
  - 1) Rilani e ka Yehova (Hosi) (1:14).
  - 2) Tlhelelani e Yehova hi timbilu hikwato ta n'wina (1:12).
  - 3) Kombelani ku nchunseka ka n'wina - "... tsetselela vanhu va wena oho Yehova" (2:17).
  - 4) A ku hlanganisiwe vanhu e xikhongelweni le'xi hisaka e ku kombela tintswalo ta Xikwembu ni vukona bya Xona
    - a) Rhambani nhlengeletano lo'wu kwetsimeke (1:14; 2:15,16)
    - b) Rhamba vakulukumba ni vanhu hikwavo la'va hanyaka tikweni lero (1:14).
    - c) Hlanganisa ni vana hambu ni swihlangi le'swi an'waka mavelene (2:16).
  - 5) Xikhongelo xi fanele ku va ku laviwa ka Xikwembu ku nga ri ku lava ka ntwakalo (Mateo 6:1-14).
- c. Ku Titsona ka Nhlengeletano
  - 1) Chaya nanga e Sion u va u huwelela ku titsona swakudya lo'ku kwetsimeke (1:14;2:15).
  - 2) Langutisisa leswaku ku dyondzisa ka Bibe e ndzimaneni leyi I ka ku titsona ka munhu ni xikhongelo xa nhlengeletano. Kombisa rivaleni leswaku Matsalwa ma nyikiweke ka B4 le henhla ma vitana nhlengeletano wa tiko hikwalaho e ku va yi titsona swakudya yi khongela.
  - 3) Ku titsona swakudya lo'ku pangalatiwaka hi mbilu le'yi handzukeke I xikombiso xa ku tisola ni ku titsongahata, na ku kombisa ku v aka Xikwembu hi ku hetiseka u tshemba Xona ntsena. (Mateo 6:16-18).

3. Nhlamulo ya Xikwembu ka Muhundzuki wa Xikhongelo xa Ntiyiso xa ku Titsona Swakudya

- a. Xikwembu xi hundzula ku rhukana ku va Makateko (2:13 ni 2 Tikronika 7).
- b. Yehova o vavisekela misava, kutani a tsetselela tiko ra yena kumbe vanhu va yena (2:18,25).
- c. Xikwembu xi phamela vanhu va xona e timpfomalweni hikwato ta vona la'va tlhelelaka e ka Xona (2:19,26).
- d. Xikwembu xi kombisa vukona bya Xona e ka vanhu va Xona (2:28-32;3:21).
- e. Languta ndlela leyi tindzimana ti sungulaka ha yona 2:12 ni 3:28.
  - 1) 2:12 - "Hambi ku ri namuntlha" (hundzukani mi titsona swakudya mi khongela SWESWI)
  - 2) 3:28 - "Kutani e ndzhaku ka sweswo" (E NDZHAKU KA SWESWO ndzi ta chela Moya wa mina)
  - 3) Xikwembu xi tshembisile leswaku loko hi xi lava hi timbilu hikwato ta hina, hi ta xi kuma (Mateo 5:6, 7; Luka 11:5-13).
- f. Naswona languta leswaku Petro o ttherile a vula marito ya ndzimana leyi hi siku ra Pentekosta, a vula leswaku le'swi humeleleke hi Pentekosta hi swona le'swi vuriweke hi muprofeta Yoel e ka Yoel 2:28-32 (Languta e ka Timhaka ta Vaapostola 2:16-21).
  - 1) Muprofeta Yoel o vulavurile hi loko Hosi yi chela Moya wa Yena, ku ri nhlamulo ya ku tinyiketa ka mikhongelo le'yi tshembekeke ni ku titsona swakudya swa hina.
  - 2) Muapostola Petro a boha xitshembiso lexi xa muprofeta Yoel e ka ntirho wa Testamente Le'yintswaha ni Pentekosta.

4. Ku Tirhisiwa ka Mahungu lawa namuntlha e ka Kereke ya Africa

- a. Xikongomelo xa Hina xo Hetelela ni Xivono hikwalaho ka Kereke ya Nazareno e Africa I ku va hi kuma mpfuxelelo ya vukwetsimi (ku nga ku chuluriwa ka Moya wa Xona e henhla ka hina).
- b. Ku dyondzisa ka hina ka sweswi e ka Xifundzhankulu Africa I ku languta e ka mpfuxelelo ya vukwetsimi.
- c. Xiseketelo xa Swikongomelo swa hina swi hlamuseriwa hi ku landzela timpfuxelelo ta vukwetsimi.
- d. Mpumalo wa hina lo'wukulu e Africa e ku kuma ntirho wa ku chuluriwa ka Moya wa Xikwembu e henhla ka kereke.

Ku Hetelela:

E tikerekeni ta hina namuntlha e tikweni hikwalo ra Xifundzhankulu Africa, vanhu hikwavo va kombisisiwa, la'vantswha ni la'va khale, vavanuna ni vavasati; xirho xin'wana ni xin'wana ni hikwavo lava va ngenaka e ku yingisela, e ku hlangana kun'we hi nkarhi wa ku titsona swakudya ni ku khongela e ku kombela ku rivaleriwa ka swidyoho swa hina, ni kereke ni minhlengeletano ya hina, hi fanele ku va ni nkarhi wa ku lava Xikwembu hi timbilu hikwato ta hina.

E xikarhi ka nkarhi hikwavo wa 40 wa masiku yak u titsona swakudya ku sungula hi siku ra Nkuma I nga Wavunharhu, 22 ka Nyenyenyana (Fevereiro) 2012 ku fika ka Sonto ya Paska, 08 Dzivamisoko (Abril) 2012, Tikereke ta Nazareno ti ta tinyiketa e xikhongelweni ni ku titsona swakudya hi nkarhi lowu.

Hi ta va ni minkarhi le'yi hlawuriweke ku dyondzisa hi ta xikhongelo ni ku titsona swakudya na ku lulamisiwile masiku lawa ma hlawuriweke yak u titsona swakudya, hi minkarhi ni minkarhi ya swakudya leswaku hikwaswo swirho swa Kereke ya Nazareno swi ta rhangela ni ku titsona swakudya xikan'we swi khongela Xikwembu leswaku xi hi tisela mpfuxelelo ya vukwetsimi e tikerekeni hikwato ta hina ni va Nazareno hinkwavo va Xifundzhankulu Africa. [Tirhisa Xikhongelo ni Vurhangeli bya ku Titsona na ku ni nkarhi wa swikhongelo (calendario) leswaku ku kombisiwa tindzhawu, vanhu ni timpfumalo le'ti fanelaka ku khongeleriwa e xikarhi ka nkarhi lowu wa ku khongela ni ku titsona swakudya].

Vutisa nhlengeletano leswaku, xana va lulamele ku khongela ni ku titsona swakudya na va tikhongelela vona hi xiviri, va khongelela mindyangu ya vona, tiko ra vona, ni Tikonkulu Africa, ni vanhu va ka hina xana?

Hikwawo Matestamente ra Khale hi Muprofeta Yoel ni Le'yintswaha hi Muapostola Petro ma huwelela e ka hina namuntlha hi rito rin'we ma ku: "Lavani Yehova (Hosi) hi ku hundzuka ka timbilu ta n'wina hi xikhongelo ni ku titsona swakudya, yena o ta mi chelela Moya wa Yena kwalaha Africa ne misaveni hikwayo!"

XITSUNDZUXO E KA MURISI: Rhamba kereke hikwayo e ku va yi titsona swakudya ku nga vi hansi ka masiku manharhu. Lulamisa masiku yak u titsona loku e mahlweni u tivisa namuntlha ni nxumayelo yoleyi.

- Lava va swi kotaka la'va hanyaka khwatsi va swi kotaka ku tshika swakudya ni ku nwa sumo (handle ka mati) va ko va heta masiku manharhu.
- Lava vona va nga ni ku siveriwa hi mavabyi leswaku va kombisa tindlela tin'wana ta ku titsona kukotisa leswi, va nga titsona swakudya swa nkarhi wun'we kukotisa leswi: xifihlulo, nhlukanhi, hambu vusikwini e xin'we ka swona hi nkarhi wa masiku manharhu, hambu hi laha va kotaka ha kona.

Hi Rev Howie Shute

Loko Vanhu va Mina

Matsalwa: 2 Tikronika 7:11-16

Ndzimana: 2 Tikronika 7:14

Xingheniso:

Nxumayelo leyi yi kombisa leswaku hina hi tinyiketa ngopfu ka swilo leswi hina hi navelaka swona e vutomini bya hina. Hi ta endla kusuhi ka swilo hikwaswo e ku va hi kuma leswi hi swi rhandzaka. Kasi hina ha tsandzeka ku pfumela ku tinyiketa hi nfanelo e ku va hi kuma makateko ya Moya wa Xikwembu ni ku tot aka Xona e vutomini bya hina ni le kerekeni ya hina, ha swona xana? Nxumayelo leyi yi ta hi kombisa leswaku hi pfumela mpfuxelelo le'yikulu swinene le'yi nga ta hi rhamba leswaku hi hlangana ni matshamela la'ma lulamisiweke hi Xikwembu leswaku ku va kona mpfuxelelo e vutomini bya hina ni le kerekeni ya hina namuntlha. Ku ta lulamisiwa leswaku Xikhongelo ni ku Titsona Swakudya ku va matshamela la'ma nga ta endla leswaku Xikwembu xi nghena e vutomini bya hina, e kerekeni, e minhlengeletanweni ya hina ne ka Tikonkulu Africa hikwalo.

1. Ku Pfuriwa ka Xifaniso

- a. Tirhisa xifaniso le'xi taka hi le vutomini bya tinguva ta khale le'ti kombisaka ku hiseka ka ku tinyiketa loku u veke na kona. Xifaniso le'xi landzelaka l xikombiso ntsena xa rixaka ra ku twarisa ndlela yak u tatisa nxumayelo leyi.

Xikombiso:

Loko ndza ha ri xikolweni xa ntlawa wa vumburhi lo'wu tlakukeke, ndzi rhandzile ku tlanga bola le'ri tlangiwaka ngopfu a Estados Unidos (EUA) va nge l Lacrosse, l nga ntlango lo'wu tirhisiwaka tikweni ra Estados Unidos hi va American Indians (Indianos Americanos). Wona a wu ri nchumu lo'wukulu e vutomini bya mina, ndzi lavile ku va mutlangi lo'nene ku tlurisa e ntlaweni wa mina, ndzi tlula hambu mani na mani wa vatlangi e xikolweni xa hima (escola secundária) hambu ne ka mpikisano. Ndzi tinyiketile ku tirhela sweswo hi ku chivirika lo'kukulu swinene ku tlula hikwavo va ntlawa wa mina. Ndzi vekile ni mabaliza le kaya lawa ndzi nga ta khavela ma nghena ka wona mabola, ndzi tshumburisana na wona ri ko ri va vusiku swinene, na mina ndzi va lo'nene e mhakeni leyi. Vanakulori va ndzi kombetile ku endla swilo kun'we na vona ni vusiku hambu ne ku heleni ka vhiki, kambe ha kanyingi ndzi alile, ndzi heta nkarhi hi ku khavela ni ku pfuxeta sweswo. A ndzi lwela ku hetiseka. Swi kotekile leswaku ndzi pfumaleka ne klasini ra tidyondzo e xikolweni le'xikulu xa hina hikwalaho ka leswi. A ndzi lulamele ku tiendlela mhamba leswaku ndzi ko ndzi kumela xikongomelo xa mina xa ku va lo'nene ku tlurisa e ka ntlango wa lacrosse e ntlaweni wa mina hambu ka ntlawa wihi na wihi. Lebyi a byi ri vutomi bya mina loko ndza ha ri xikolweni le'xikulu. Hakunene a ndzi ni ku hisekela lo'kukulu ka ntlango lowu wa lacrosse.

Hosi yi ndzi tsundzuxile hi ku hiseka ka mina ka malembe wolawo yak hale ya vutomi bya mina bya nkarhi ni nkarhi kutani swi ndzi susumetile leswaku ndzi kuma mpimo wolowo wa ku hiseka ka xona e swilweni swa Xikwembu. Ngopfu-ngopfu Xona xi ndzi kombisile e ku lava mpfuxelelo e vutomini bya mina yi va kona kerekeni hi mukhuva wolowu ndzi hisekeleke ha wona mintlango (desportos). A ndzi fanele ku endla kusuhi ka hikwaswo leswaku ndzi va mutlangi lo'nene kutlurisa wa tlangi wa lacrosse. Hosi yi ndzi vutisile yi ku: "Wena u nga pfumela ku endla swihi leswaku u ta vona mpfuxelelo yi swiyela Kereke hikwayo, ku cheriwa ndzilo e mbilwini ya Wena ne ka mfambo wa Vukriste bya wena xana?"

- b. Rhamba nhlengeletano:

- 1) Pimisa hikwalaho ka ku hiseka lo'kukulu e vutomini lo'ku kombisiwaka hi ku tinyiketa ka vona va pfumela ku endla ku hisekela loko;
- 2) Vutisa xivutiso lexi: "Xana wena wa pfumela ku endla yini leswaku u ta vona mpfuxelelo e vutomini bya wena ni le kerekeni xana?"
- 3) E ka Tikronika 7:14 Xikwembu xi hi nyikile ndlela ya ku kuma mpfuxelelo. A hi kambisiseni le'swi vuriwaka hi Matsalwa, le'swi hlanganaka ni ku rhandza ka Xikwembu hikwalaho ka mpfuxelelo.

2. Vuyimelo bya Ndzimana:

- a. Hosi Solomon a a hetile ku aka Tempele.
  - 1) Yena a a sasekisile Tempele hi swibya hikwaswo swa rona, a tisa e misaveni leyi vukwetsimi bya Xikwembu.
  - 2) Hi ku hetelela, Areka ya Ntwanano a yi tisiwa e Tempeleni.
  - 3) Vukona bya ku kwetsima ka Xikwembu a byi tatisa Tempele.
    - a) Vaprista a va swi kotangi ku nghena e Tempeleni hikuva vukona bya Xikwembu a byi tatile Tempele hikwayo (2 Tikronika 5:13-14).
    - b) Loku hi kona ku pfumela lo'kukulu ka kereke namuntlha leswaku vukona bya Hosi byi tata Tempele (hikwaswo e kerekeni ni vutomi bya vanhu).
- b. Solomon a khongela xikhongelo xa ku nyiketa Tempele e ka 2 Tikronika 6.
  - 1) Solomon a swi tivile leswaku handle ka ku kanakana vanhu v aka Israel va ta dyoha.
  - 2) Solomon a khongela leswaku Xikwembu xi ta va rivalela swidyoho swa vona loko va ta khongela e mahlweni ka Tempele hi ku hundzuka lo'ku tshembekeke leswaku va rivaleriwa swidyoho swa vona.
  - 3) Loko Solomon a hetile ku khongela, ndzilo wu xikile wu ta hi le tilweni wu hisa mhamba hikwayo le'yi hisiwaka ni nhlengo, kutani ku kwetsima ka Hosi ku tatisa Tempele.
  - 4) Va Narazareno la'vo rhangana va khongelile leswaku Matimba ya Moya wa Xikwembu ma xika e vutomini bya vona nu ku gandzeleni ka von aka nkarhi ni nkarhi na va ri kun'we. Kereke yi ni ku pfumala lo'kukulu ka ndzilo leswaku wu xika kambe - leswaku ku voniwa ku kwetsima ka Xikwembu ku tivonakalisa e xikarhi ka hina.

Languta: Heta nkarhi lo'wu ringanaka u hlangana ni vanhu hikwalaho ka ku pfumaleka lo'kukulu ka mpfuxelelo namuntlha. Va rhambe leswaku va lava mombo wa Xikwembu e ku va nyika mpfuxelelo e Tikonkulu Africa.
- c. Hosi yi humelerile ka Solomon yi hlamula xikhongelo xa yena xa ku kombela ku rivaleriwa swidyoho swa vanhu ni ku tisa ku pfuxiwa e tikweni ra vona. Hi leswi hi nga ni ku pfumala lo'kukulu namuntlha ka mhaka leyi, a hi kambisiseni a nhlamulo ya Xikwembu hi ku xiyisisa swinene.

3. Xitsembiso xa Mpfuxelelo:

- a. Maendlela Ya Mpfuxelelo: Loko Xikwembu xi humelelele ka Solomon ni vusiku, xi n'wi nyikile maendlela ya mpfuxelelo, xi ku: "**Loko tiko ra nga leri vito ra mina ri khongeriwaka henhla ka rona**, ri titsongahata, loko va khongela, va lava mombo wa mina, va fularhela tindlela le'to biha ta vona, ndzi ta va yingisa hi le tilweni, ndzi va rivalela swidyoho swa vona, ndzi horisa tiko ra vona."

- 1) Xitsembiso lexi xi endleriwile Israel, vanhu va Xikwembu. Kambe hambu swi ri tano, nyamuntlha hi ndlela le'yi fananaka ni yoleyo, vanhu wa Xikwembu I Kereke. La'va vitaniwaka hi vito ra Xona I Vakriste. Xitsembiso lexi xa ha ri tano ne ka hina namuntlha tani hi leswi ingi xi ri swona e ka Israel hi malembe yak hale la'ma hundzukek.
- 2) "LOKO" swi humelela e ku sunguleni ka xitshembiso.
  - a) LOKO hina hi dya hi ku ringanisa hi va hi tirhisa mmiri wa hina hi ndlela le'yinene, hi ta lahlekeriwa hi ku tika ka mmiri. KAMBE LOKO hi tsandzeka ku dya kwhatsi na hi tirhisa mmiri wa hina hi ku ringana, mmiri wa hina wu ta kuluka wu olova.
  - b) LOKO hi byala timbewu ta hina hi nkarhi lo'wunene LOKO mpfula yin a, hi ta kuma ntshovelo lo'wukulu. KAMBE LOKO hi nga byali mbewu ya hina hi nkarhi lo'wunene ni mpfula yi nga ni, hi ta pfumala ntshovelo lo'wunene.
  - c) Leswi swa fanana halenu. LOKO hi endla tlhelo ra hina, Xikwembu xi ta endla tlhelo ra Xona, KAMBE LOKO hi nga endli tlhelo ra hina, Xikwembu xi nga ta endla tlhelo ra Xona.

"Loko tiko ra nga leri vito ra mina ri khongeriwaka hnehla ka rona, ri titsongahata, loko va khongela, va lava mombo wa mina, va fularhela tindlela le'to biha ta vona, ndzi ta va yingisa hi le tilweni, ndzi va rivalela swidyoho swa vona, ndzi horisa tiko ra vona."

b. Tlhelo ra Xikwembu - XITSEMBISO XA MPFUXELELO.

- 1) Xi ta yingisa swikhongelo swa hina.
- 2) Xona xi ta rivalela swidyoho swa hina.
- 3) Xi ta horisa hi ku ongola tiko ra hina (vanhu va hina, tiko, kereke).
- 4) Lexi i xitshembiso xa Xikwembu - Xi ta horisa vutomi bya hina ni kereke ya hina (ku pfuxa) loko hina hi hlangana ni leswi xi swi lulamiseke leswaku hina hi swi endla.
- 5) Hi langutela mpfuxelelo, kasi mpfuxelelo yona yi langutela hina. Mpfuxelelo yi ta fika loko hina hi hlangana ni le'swi lavekaka leswi Xikwembu xi hi nyikeke swona.

"Loko tiko ra nga leri vito ra mina ri khongeriwaka hnehla ka rona, ri **titsongahata, loko va khongela, va lava mombo wa mina, va fularhela tindlela le'to biha ta vona, ndzi ta va yingisa hi le tilweni, ndzi rivalela swidyoho swa vona, ndzi horisa tiko ra vona.**"

c. Tlhelo ra Hina - LE'SWI LAVEKAKA LESWAKU KU VA NI MPFUXELELO:

- 1) Ku titsongahata vona hi xiviri va khongela va lava mombo wa Xona.
  - a) Ku titsongahata swi vula: Ku va l'a yingiselaka u namarhela ka Xona; hi tiveka hansi hina hi xiviri hambu hi titshuka hina hi xiviri.
  - b) Hi ku ringanisa masungulo leswi I matshamela ya mbilu le'yi tivulaka leswaku hina a hi va nchumu e mahlweni ka Xikwembu; I nga malangutela ya ku titshikela ka yena hi ku hetiseka, ku lava mombo wa Xikwembu swi lava ku titshika hi ku hetiseka u tshemba xona ntsena.
  - c) Vanhu va Testamenta ya Khale va dyondzile xikhongelo ni ku titsona swakudya kukotisa loko I ri yona ndlela yak u titsongahata ka vona e

mahlweni ka Xikwembu leswaku va lava tintswalo ta Xona (Languta Tipsalma 35:13 na Daniel 9:3).

- d) Kereke ya Testamente Le'yintswaha yi endlile xikhongelo ni ku titsona swakudya e ku lava ku rhandza ka Xikwembu ni makateko ya xona e vutomini bya yona (Languta Timhaka ta Vaapostola 14:23).
  - e) Loko hi famba hi nga ri na swakudya hi minkahri yin'wana, hi endla ku hlangana xi Xikwembu, leswaku ha xi lava ngopfu ku tlula ku tsaka ni ku chaveleleka e vutomini bya hina; kambe ku titsona swakudya na u nga hundzukangi a swi vuri nchumu.
- 2) Hundzuka: Hi fanele ku hundzuka e tindleleni hikwato le'to biha (ta swilo le'swi tlhavaka Xikwembu).
    - a) Vulavula hi swilo swin'wana le'swi nga tsakisiki Xikwembu le'swi endliwaka hambu kumbe swi nga tiviwi e nhlengeletanweni hambu vanhuni va ku n'wina hambu kereke, kutani u rhamba vanhu e ku va va fularhela sweswo va yingisa Xikwembu.
    - b) Ku titsona ka ntiyiso lo'ku tsakisaka xikwembu ku susa voko ra Xona e ka vanhu la'va hundzukaka va fularhela swidyoho swa vona, va tirha e ku tshembekeni ka vurhangeli bya xona ni tindlela ta xona (languta Esaya 58). Hlamusela le'swi vuriwaka hi k'avanyisa loku.
4. **Xikombiso - Carlos Finney - Muvangeliwa muMerika hi nguva xidzana xa 19 (Século 19) l'a tirhisiweke hi Xikwembu hi nkarhi wa vumbirhi wa ku pfuxiwa lo'kukulu e tikweni ra America.**
- a. Finney o kotile ku xumayela hi ku totiwa lo'kukulukumba hi Moya lo'wo Kwetsima.
    - 1) E timpfuxelelweni laha a xumayelege kona vanhu va tiwisile hi nchavo lo'wukulukumba hi ku khorwisiwa hi Moya Lo'wo Kwetsima, laha ka ku va va tsutsumela xiluvetweni, va pfumela leswaku vona a va ta fa loko va nga yi xiluvetweni va ya lava ku hundzuka va kombela ku rivaleriwa hi Xikwembu.
    - 2) Loko a rhangelile timpfuxelelo to hlaya ni vusiku, yena o pimisele ku endzela vumakelo (fábrica) ni nhlikanhi e ku ya vona tinsimbi le'to karhi le'ti endliwaka. Loko Murhangeli wa vumakelo (fábrica) a n'wi tekile a ya laha ku endliwaka hikwaswo laha vatirhi a va ri ntirwheni lo'wukulu na va hlanganile e ndzhatini wa ntirho, wansati l'a tirhelaka kwalaho o wile ka xitshamo a wa hansi, a huwelela hi ku tlakuka, ingi hi loko o va khombyeni, sweswo ku landzela un'wana, ku ya wun'wana swi ya mahlweni ri ko vumakelo ri yima ku tirha hikuva hikwavo vatirhi a va wile hansi, va rila hi ku chavisa lo'kukulu va rikarhi va khorwisiwa hikwalaho ka swidyoho swa vona. Finney a nga vulangi hambu ni rito ri ri rin'we. Kambe hi ku tot aka Moya Lo'wo Kwetsima a a ri ni matimba la'makulu swinene e vutomini bya yena laha ka ku va vanhu va swi twisisa ni ku swi pimisa leswaku vukona bya Xikwembu byi na yena ni loko a ri karhi a nghena ndzhawini ya vulawu byolebyo. Murhangeli (Mulanguteri-Superintendente) wa vumakelo (fábrica) o komberile hi ku khongetela Finney leswaku a vulavula ni vatirhi, leswaku a va nchunsa e ku vavisekeni ka ku tlhaveka lo'kukulu ka vona. Sweswo Finney o pambulelanile na vona hi mahungu ya Kriste, a va seketela leswaku va hundzuka e swidyowheni swa vona va amukela Kriste kukota Muhanyisi wa vona. Hikwavo vatirhi va kumile ku ponisiwa e xikarhi ka vumakelo leri (fábrica) hi siku lero.
  - b. Xihundla xa ku Humelela ka Finney.
    - 1) Charles Finney o vula leswi e ka buku ya nxaxameto wa vutomi bya yena, o ri mukhalabye un'wana l'a vuriwaka hi vito ra Tatana Nash a a tolovela ku ya e

doropeni laha yena a a tolovele ku huwelela kona mpfuxelelo hi mavhiki mabirhi loko ku nga si fika minhengeletano le'yi lulamisiweke. Yena a a ta tolovele ku ya kuma mukriste hambu vaKriste vambirhi la'va hisekaka e doropeni lero, vona a va tiyisela e xikhongelweni e mahlweni ka Hosi. Nash ni tinhenha (valwi) ta yena ta xikhongelo xa muti va fambile handle ka ku va ni swakudya va va va etlerisa sweswo, va ri karhi va kombela Hosi leswakuyi tota Finney loko a huwelela e doropeni ni leswaku Hosi yi nisa mpfuxelelo e ka vanhu va ndzhawu yoleyo. Leswi a swi humelangi a ko Nash a kombela Hosi e ku tisa mpfuxelelo ni ku tota tinxumayelo le'ti landzelaka leti tikombisiweke hi Finney loko a huwelela. Finney o vula leswaku Tatana Nash o fambile e mahlweni ka yena a n'wi khongelela leswaku a totiwa ni leswaku ku va kona moya wa ku hundzuka ka ntiyiso e vanhwini hikwavo la'va nga ta nghena e tinkondzweni, Moya Lo'wo Kwetsima wu endlile ntirho wa matimba la'makulukumba swinene. Kambe loko ungi Nash a nga fambangani e mahlweni ka yena, sweswo ku huwelela ka yena ingi ku nga kumanga matimba kutani le'swi tsanana ingi swi endlwile e vutomini bya vanhu.

- 2) Xikwembu xi susumetiwele hi xikhongelo ni ku titsona swakudya ka Nash ku tlula ku huwelela ka Finney.

Ku Hetelela: Ku rhamba ka ku Tinyiketa

Murisi o fanele ku tsundzuxa nhengeletano hi laha ku pfumalaka ha kona ku kwetsima ka Xikwembu namuntlha. Rhamba nhengeletano leswaku wu nghena e nkarhini wa ku titsona ni ku khongelela mpfuxelelo ya vukwetsimi:

- E vutomini bya vona
- E ndyangweni
- E kerekeni ya muti
- E vanhwini
- E kerekeni ya Nazareno e ka Tikonkulu Africa hinkwalo
- Tihrisa Nxaxameto ya swikhongelo (calend'ario) hi nkarhi lowu wa ku khongelela tindzhawu le'to karhi ta Africa ni timpfumalo hinkwato ta Tikonkulu Africa dyikelele.

Hi Rev Howie Shute